

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitors egysezi hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutó yosabb. Nyiltér: minden sor 20 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomató-intézete
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Alkalmi gondolatok.

E napokban megnyílik városunk összes iskoláiban az új tanév — új erővel s új munkával!

A Kollégium mult tanévi értesítőjének «Tudnivalók» rovatában a következő komoly figyelmeztetést olvashatjuk: «Mivel sok függ a tanulónál attól, hogy hol, kinél és kívül lakik: az óvatosság s a szülői okosság követelménye az, hogy ne bizza magát a véletlenre s ne engedjen a vasútnál vagy a vendéglőkben ajánlatot tevők hívásának és csábító biztatásainak. Csak oly lakást fogadjon a tanuló, a melyről a koll. tanintézetek igazgatóinak vagy a főiskola bármely tanárának tudomása van.»

Bizony igaz, és a szülők által gyermekeik jövőjéért és boldogulása érdekében komolyan megszívlelendő figyelmeztetés az, hogy az eperjesi ev. főiskolába s a kir. kath. főgimnáziumba érkező ifjú vagy tanuló ne bizza magát a véletlenre, s «csak oly lakást fogadjon, a melyről a jelzett intézetek igazgatóinak előzetes tudomása van». Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy «sok függ a tanulónál attól, hogy hol, kinél és kívül lakik.» Nézzük csak miért?

Lakásviszonyaink nem a legkedvezőbbek, sőt bizonyos tekintetben mostohák. Udvari szállásaink sötétek és nedvesek, s annyiban a tanulók egészségére kártékonyak. Lehetőleg *száraz szállást* fogadjon a tanuló saját egészsége érdekében. Otthont keressen, és ne csupán szállást!

S aztán az is fontos, hogy a tanuló *kinél* lakik. Diák-tartó közönségünk a távollevő szülők helyettese s a tanári-kar nevelői munkásságának

kiegészítője, vagy legalább is épségben megtartója. Jót lásson az a tanuló a szállásán, s tisztelettel hallja ott emlegetni oktatóinak s nevelőinek a nevét. Gondolja meg diáktartó közönségünk, hogy reá és az egyes tanintézetekre a földön a legbecsesebb és legdrágább kincs: a tanulók lelkének kiművelése van bízva, a melytől sokat vár és remél haza és egyház, állam és társadalom egyaránt. Üdv annak a tanulónak, a kinek jó szállásadója van, és jaj annak a szülőnek, ki e tekintetben nem volt eléggé okos és óvatos. Új otthonja legyen az ő szállása a tanulónak, a hol az otthont alkotó érzelmek és erények fűzzék egymáshoz annak tagjait. Iskoláink és városunk jól felfogott érdeke és jó hírneve érdekében tehát arra kérjük diáktartó közönségünket, hogy a nála lakó tanulókkal szemben tanúsítandó magasztos és nemes, de nagy felelősséggel járó nevelői munkásságáról soha egy percig sem felejtkezzen meg.

S végül sok függ a tanulónál attól is, hogy *kívül lakik*. E tekintetben a legnagyobb felelősség hárul a diáktartó közönségre, hogy éber őre és megfigyelője legyen a diákok egymással való összetartozásának és kölcsönös érintkezésének. Ne a kereset és a haszon, hanem az édes munka, a diákok otthoni nevelése és lehető ellenőrzése legyen diáktartó közönségünk egyik legszebb feladata. E tekintetben például szolgálhatna nekünk városunk közönsége a 30-as és 40-es évekből, a melynek hűségét, türelmét, szerető gondoskodását és lelkiismeretes munkásságát nem egy hazai írónk örökítette meg emlékirataiban. A hű sáfár módjára gondozzuk

az ellátásunkra és nevelői munkásságunkra bízott ifjakat, s ne engedjük, hogy azok eltevélyedjenek, egymást megrontsák, szüleiket rászédjék s tanáraikat kijátsszák. Pótolja itt is az otthon az iskolát, s diáktartó közönségünk a tanítót, mert csak a kettőnek egyetértő összhangzó munkájától várhatja a távol levő szüle gyermeke üdvét, haladását és boldogulását.

Legyen Eperjes városa és annak lelkes, hazafias közönsége valódi *második otthonja* a mi tanuló-ifjúságunknak a jövő tanévben is. Azt várja tőle a szülő és az iskola. Hazánk ifjúságát okosan és óvatosan gondozzuk!

(—k.)

HIREK.

* **Hírek az eperjesi gör. kath. egyházmegyéből.**
Kinevezések. Dr. *Rusznák Miklós* volt papnöveldei lelkiigazgató s theol. tanár a ker. sz. Jánosról címzett nevelő- és tápintézet igazgatójává, helyébe pedig *Szmandray Simon* telepóczyi lelkész, papnöveldei lelkiigazgató lett kinevezve. Azonkívül *Nevecsky Emil* végzett papnöveldeket a helybeli k.-tanítóképző-intézetbe prefektusnak s egyúttal tanárnak nevezték ki. — *Beiratás.* Az eperjesi k.-tanítóképző intézetben a beiratások f. évi szept. hó 3., 4. és 5-ik napjain délelőtt fognak eszközöltetni s ugyanazon napok délutánjain lesznek a felvételi és javító-vizsgálatok.

* **Kitüntetés.** Eduárd angol király *Guillaume Béla* századost az angol király nevét viselő 12-ik számú huszárezredben, a királyi Viktória-rend 4-ik osztályának tiszteletbeli tagjává nevezte ki.

* **Kúriai tanácsjegyző.** A m. kir. igazságügyminiszter *Hasslinsky Géza* lemesi kir. járásbíróát a m. kir. Kúriához tanácsjegyzőül rendelte be.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

A vallásszabadságról.

Írta: Dr. Horváth Ödön. (Vége.)

Óh mily benső meghatottsággal és igaz kegyelettel gondolok ebben a pillanatban is arra a megdicsőült nagy lélekre, a kinek honszerelme, bölcsessége és szive nemessége annyira méltó volt nemzetünk e most említett nagyjaihoz! Mily őszinte meghatottsággal és kegyelettel gondolok az igazi szabadelvűség egykori törhetlen hívének és harcosának, ősi főiskolánk egykori legkiválóbb tanítványának s egész élete fogytáig, örökké hálával és kegyelettel emlegetendő, benső barátjának: *Irányi Daniélnak*, azokra a szavaira, a melyeket képviselőházunknak 1883 decz hó 11-iki gyűlésében mondott: «Használjuk mi a XIX század fényes fegyvereit, a melyek ellenállhatatlanok! Vezessen minket a jelen kornak eszméje: a vallásszabadság és a jogegyenlőség!» Hiszen ha ezek a mult századnak voltak fényes fegyverei és eszméi, ne lennének-e azok új századunkban is!? Különben is, ha a lelkiismeret isteni rész: akkor az ez mindnyájunkban egyaránt! És ha a szabadság joga, s ebben a vallásszabadság joga is, eredeti jog: akkor, természetünkben kifolyólag, abban egyenlően kell részesednünk mindnyájunknak! Avagy, hogy is olvassuk ezt magában a Szentírásban? «Nincsen sem zsidó, sem görög; nincsen sem szolga sem szabad;

nincsen sem férfi, sem nő! Mindnyájan *egyek* vagytok a Jézus Krisztusban!»

Valóban úgy van! Egyek vagyunk; egyeknek kell lennünk valamennyiünknek! Ez pedig az *egyenlőség* alapelve nélkül nem lehetséges!

Ezt a tételt különben még egy más szempontból is beigazolhatom. Ha ugyanis a vallás nem egyéb, mint az az *eszmény*, a melyet a Teremtőhöz való viszonyunkat illetőleg felállítottunk és követünk: akkor, — tudnunk kell, — hogy, mint minden eszmény, úgy ez is teljesen *alanyi*! Azaz kire-kire nézve a saját eszménye a tökéletes! Mert mi a legközvetlenebb célja a vallásnak? Az, úgy-e, hogy a hívő lelkét megnyugtassa s lelkének szükségleteit kielégítse! Minden vallásos meggyőződés tehát, a mely ezt a feladatot, saját hívőjével szemben, megoldani képes: ennek a hívőnek a szempontjából tökéletes! Ezen a czímen tehát igazán nincsen sem okunk, sem jogunk arra, hogy megtagadjuk a vallásfelekezetek között az egyenlőséget! Erre nézve helyes csupán az elv lehet, a melyet báró *Eötvös J.* hangoztatott, a mikor (1870. febr. hó 17.) azt mondotta, hogy «az állam és egyház közötti viszonynak meghatározásában csak két rendszert lehet követni alkotmányos országban, hol az egyenlőség elvéből kell kiindulni mindenben: vagy azt, hogy az állam egyenlő befolyást gyakorol valamennyi felekezetre, vagy azt, hogy valamennyi felekezet tökéletesen szabad!»

Azonban még ennél a fogalomnál sem lehet megállanom! A mint a szabadság fogalmába szükségképen

belékapcsolódik az egyenlőségnek a fogalma: úgy következik emeből a *testvériség*, ez az igazi alapeszméje minden újkori haladásnak! Csak szűk látókör, elfogultság, avagy rideg önzés képes ennek a fogalomnak az előbbivel való természetes és szoros kapcsolatát észre nem venni, avagy figyelmen kívül hagyni!

Hiszen ha mindnyájan egyek vagyunk, — valamennyien Isten teremtményei és így — egymás között — egyenlők vagyunk: akkor *testvéreknek* is kell lennünk, és pedig nem csupán a származás külső kötelékénél fogva, hanem szívünkben, bensőnkben is!

«Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást *szeressétek!*» — ezt olvassuk az Írásnak drága soraiban. «Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem hogy egymást *szeressétek!*» — «*Szeresd* a te Uradat Istenedet, *szeresd* felebarátodat, mint tenmagadat!» — «*Szeressétek* ellenségeiteket; áldjátok azokat, a kik titeket átkoznak!» — «*A szeretet* ne legyen tettetés!» — «*Ne szeressük* egymást csak beszéddel és nyelvvél, hanem cselekedettel és valósággal!»

Óh nem akarok több idézetet venni ajkaimra az Újszövetségből, melynek fejezetei valósággal megannyi dicsőítő költeményei az egész mindenséget átkarolni, fentartani, összefűzni hivatott, felmagasztosító szent szeretetnek!

Ne feledjük el azt, a mit *Deák Ferencz* mondott (1841.) hogy: «Áldás gyanánt adta az Isten a vallást az embernek s így nem egyéb, mint annak *mivoltából való követköztetése* az, ha ezt a legszentebb áldást indulat s vakbuzgóság oly gyakran teszi súlyos átkok-

FERENCZ JÓZSEF-KESERŰVÍZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

Jelen számunkhoz félv melléklet van csatolva.

* **Kinevezés.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Lavotha Ödön* díjtalan joggyakornokot a kassai kir. ítélőtábla kerületében díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Éhler Ödön* eperjesi kir. adóhivatali ellenőrt — kit hangulatos szép költeményeiből lapunk közönsége is előnyösen ismer — adóhivatali segédi minőségben s állami költségen a nyiregyházi kir. adóhivatalhoz helyezte át.

* **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Sárosvármegyében a *hertneki* anyakönyvi kerületbe *Rosenberg Izidor* helyettes-körjegyzőt, a *ternyeibe József József* ternye lakost, és a *felső-orlichiba Vallay Izidor* segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* **Elhunyt joghallgató.** *Lichtig Elek*, *Lichtig Herman* eperjesi kereskedő s neje szül. Glück Antónia fia, a ki a mult tanévben végezte jogakadémiánkon a másodikévi tanfolyamot, s törekvő, szelid lelkületű ifjúként volt ismeretes, aug. 25-ikén, 21 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetésén a nagy rokonságon kívül a mélyen sújtott szülőknek számos tisztelője jelent meg s őszinte részvételt adták meg a végtisztességet a jogakadémiának itt időző tanárai, valamint a korán elhunyt ifjúnak pályatársai is, a kik díszes élővirág-koszorút is helyeztek koporsójára.

* **Gyászbesz.** Résztétél közöljük a következő gyászjelentést: **Alulírottak** — úgy a maguk, mint számos rokonaik nevében — fájdalomtelt szívvel jelentik felejtéhetetlen anyjuknak, testvérnek, illetve nagyanyjuknak és anyósuknak öz. *Porubszky Károlyné* szül. *Molitorisz Dorottya* asszonynak élte 63-ik évében, rövid szenvedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele után aug. 27-ikén esti 9 órakor történt gyász kimúltát. A boldogultnak hült tetemei augusztus hó 29-ikén d. u. 5 órakor fogtak a r. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni s a Magyar-utca 25. sz. házból örök nyugalomra kísértetni. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig f. évi augusztus hó 30-ikán délelőtt 9 órakor fog a r. kath. plébániatemplomban a Mindenhatónak bemutatni. Eperjesen, 1902. évi augusztus 28-ikán. Áldás és béke drága porai felett! Csarnogurszky Alajosné szül. *Porubszky Lujza*, *Lillia Zsigmondné* szül. *Porubszky Mariska*, *Porubszky Sándor* törv. bír. mint gyermekei. *Molitorisz Ferencz*, mint testvér. *Csarnogurszky Anna*, *József*, *Mariska*, *Antal*, *Erzsi*, *Rózi*, *Lillia Gizella*, *Mariska*, mint unokák. *Csarnogurszky Alajos*, *Lillia Zsigmond*, mint vők.

* **Hivatalvizsgálat.** Dr. *Bárdossy Jenő*, vármegyének főispánja augusztus 21-ikén hivatalvizsgálatot tartott a bártfai városházán.

* **Jóváhagyás.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület módosított alapszabályait folyó évi 51,312. IV/3. a) szám alatt bemutatási záradékkal ellátta.

nak forrásává! Azt szokták mondani a nemzetközi jogban, hogy a tenger *választó-fal* az ellenségek, s *összekötő-híd* a jó barátok között! A hitnek mélységes tengere, a mely vihartalan hullámaiban a legdrágább gyöngyöket rejti számunkra, ne legyen és ne lehessen választó-fal soha mi közöttünk! Legyen az erős, összekapcsoló híd mindnyájunk között, a mely valamennyiünket egy és ugyanazon helyre vezet! a Teremtő szeretetéhez s ebben — az ő képmására teremtett lényeknek — az embernek szeretetéhez!

Vallásunkat hadd nevezzék méltán a «szeretet vallása»-nak! Nyissuk meg szívünket, lelkünket ennek érzete előtt! Vallásunknak nem lehetünk méltó követői e nélkül s minden lépésünkben, melyet a szeretet hiánya vezérel, ellentmondásba jutottunk hitünkkel!

Óh, ne fukarkodj szíved melegével
S a mennyt adhatsz: adj a szeretetnek!
Szeresd, szeresd, ki szívet hozza hozzád
S öleld szívedre, a ki hön szeret!
Tudod, mi tartja fenn a nagy világot?
A szeretet, csupán a szeretet!
Ha ez nem élne, ez nem járna köztünk,
Mi sem járnánk, csak örvény s rom felett...
A gyűlölet: az örök éj maga!
Villáma van, de nincsen csillaga!

(Eendrődy.)

Tekintsünk tehát szabadnak, tekintsünk tehát a miénkkel teljesen egyenlőnek minden vallásos meggyőződést és szeressük embertársainkat testvérek gyanánt, mert csak akkor lehet jogos igényünk arra, hogy ezt kívánhassuk saját magunk irányában is!

Szabadság! Egyenlőség! Viszonosság!

Ez az a három egységes elv tehát, a mely az előadottakból a vallásos élet terén egyenesen ered. Ez az a három egységes elv, a melyet az újkor államai-

* **Kossuth-ünnep.** Dicsőült hazánkfiának, nemzeti-újítójának, Kossuth Lajosnak születése 100-ik évfordulóját készül megünnepelni ez évi szept. 19-ikén az egész ország Eperjes sem maradhat el az ünnepelésben s örömmel adjuk hírvil, hogy városunk képviselőtestületének dr. Rosenberg Mór képviselőtestületi tag indítványa folytán aug. 28-ikára összehívott közgyűlése dr. Sztelho János hazafias érületől áthatott lelkes beszéde után némi kiegészítéssel egyhangulag elfogadván a tanács előterjesztését, kimondotta, hogy szeptember hó 19-ikét nemzeti ünnepnapnak tekintti, a nevezett ünnepnapon díszközgyűlést tart s e közgyűlésen Kossuth Lajos emléket méltató díszbeszéd elmondására *Kubinyi Albert* 48,49-es honvédtisztet, Kossuth Lajos ragyogó működésének közvetlen ismerőjét, városunk illusztris szónokát kéri fel; továbbá elhatározták, hogy Kossuth Lajosnak életnagyságú képét, olajfestményben, a városház tanácskozási termé számára megfestetik. Az ünnepély napján hálaadó istenitisztelek tartása céljából, felkérlik az összes helybeli egyházakat, s végül felhívást intéznek a város polgárságához, hogy házaikat az ünnepély napjára a lehető legteljesebb díszbe öltöztessék. Mindezekről a városi tanács falragaszokon fogja értesíteni a város közönségét.

* **Hazafias ünnepély.** A *Felsősárosi Hírlap* szerkesztője aug. 25-ikén táncmulatsággal egybekötött díszünnepélyt rendezett a városi színházban Kossuth Lajos 100-ik születési napjának emlékeztérére. Fehér Károly színtársulata több élőkép és hazafias ének után az «Aranylakodalom» 3. és 6-ik képét adta elő a legnagyobb precizitással. Az előadást tánc követte.

* **Az eperjesi jogakadémia t. polgáraihoz!** Felkértem azon t. joghallgató urakat, kik boldogult karitásuk *Lichtig Elek* emléket megörökítő alapítványhoz hozzájárulni akarnak, úgyszintén azokat, kik az aláírási-ívet aláírták, hogy a szándékolt, illetve jegyzett összeget szeptember 10-ikéig kezeimhez (Fő-utca 83. sz.) juttatni sziveskedjenek. Hazafias üdvözléssel — Eperjes, 1902. aug. 27. — *Sziklai Jenő*

* **Tutko Jenny**, Eperjesnek széles körben ismert s kiválóan képzett zongoratanítónője, nyári tartózkodási helyéről már visszaérkezett s szeptember hó elsejével kezdi meg működését, mely már hosszú évek óta alaposan képzett, sőt nem egy művészt is felmutató zenész-generációt adott városunknak. A zongoratanórákra való beiratkozások már megkezdődtek s Fő-utca 128. sz. alatti lakásán bármikor eszközölhetők.

* **Elveszett aranyóra.** Leschkosek őrnagy neje szimpla-fedelű aranyóráját augusztus 22-ikén, a Kassai-úton, elvesztette. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül.

* **Beküldetett.** „Igen tisztelt Szerkesztő úr! Utóbbi néhány hét óta a mai napig nem lévén itthon, sajnálatomra az *Eperjesi Lapokat* nem olvashattam. Most kezembem annak f. hó 17-ikén megjelent száma, meg-

nak egész terjedelmében alkalmazásba kell venniök és meg kell valósítaniok, az összes — létüket nem veszélyeztető — vallásfelekezetekre nézve egyaránt! Ez az a három egységes elv, a mely az összes törvényesen bevett és törvényesen elismert vallásfelekezetekre nézve, az 1848: XX., az 1868: LIII. és az 1895: XLIII t.-cikkek rendelkezéseiben, ott díszleg már a Magyar Törvénytar lapjain is! Úgy lehet, hogy a gyakorlati élet ennek a nagy elvnek a teljes érvényesülését nem mindenben teszi lehetővé, de ez reánk nézve csak egyet jelenthet, azt, hogy türelemmel, kitartással, hűséggel és mindenekelőtt szeretettel igyekezzünk a felderülő gyakorlati nehézségeket elhárítani és kivinni azt, hogy édes hazánk több, mint ezeréves alkotmánya, mely — mint minden történeti alkotmány — a nélkül is a nemzet egészének szívéből, lelkéből fakadt: a szép, az egyedül helyes s a nemzetünk szívéhez és lelkéhez egyedül illő hármias nagy elvet, a gyakorlatban is teljes megvalósításra tudja emelni.

És most hadd soroljam fel futólag azokat a követelményeket, a melyek az általános államjog tanítása szerint, a vallásszabadság nagy elvében benne gyökereznek s a melyeket — 14 pontban — a legszebben kifejtve, *Hinschius Pálnál*, a berlini egyetem kiváló tanáránál, olvastam.

1. Biztosítani kell az egyesek szabadságát a tekintetben, hogy — minden őket ezért érhető hátrány nélkül — bármilyen vallásos meggyőződést követhessenek, illetve ne követhessenek mindaddig, míg vallásos meggyőződésüket kifejezésre juttató cselekvényeik a büntető törvényekbe nem ütköznek s a közrendet nem zavarják.

2. Biztosítani kell az egy vallásos meggyőződésen levőket arról, hogy vallásuk gyakorlása és ápolása végett, társulatokká tömörülhessenek; természetesen ugyanazon

lepetéssel olvasom belőle, hogy Kőrösy Györgynek, részéről is mélyen fájlalt, távozását alkalmából a tisztelt tudósító a *Sárosi Hírlap* megalapítását Csengey Gusztávnak és Kőrösy Györgynek tulajdonítván, engem abból nevem elhallgatásával teljesen kizár. Sokféle gyarlóságaim között legkevesebb bennem a hiúság. De mégis bocsásson meg a t. tudósító, ha Kőrösynek e tényét — a melyből én részemre mit sem vindikálok — érdemül jegyzi fel: miért vonja meg tőlem annak a lapnak megalapításában nevezettekkel teljesen egyenlő részességemet? Talán azért, mert ugyanazon nemes eszmék által vezéreltetve, a munkában és a lap szerkesztésével járó sokféle fáradságban legtöbb részem volt? Vagy mert az ezzel kapcsolatos kellemetlenségek, melyeknek keserűségét ma is szenvedem, tisztán és kizárólag rám hárultak? Miért mindez — nem bolygatom, mert régen tudom, hogy méltányosság és igazságérzet nem sok ember tulajdona Eperjes, 1902. augusztus 26. Igaz tisztelettel: *Beér Ferencz.* — A midőn a fenti sorokat — a lapunk szerkesztőségéhez intézett kérelem folytán — készséggel közreadjuk, egyben hozzácsatoljuk részünkről a következő megjegyzést: A hivatkozott cikket nem «tudósítónk» írta, hanem lapunk egyik olvasója, ki a búcsúbanketten résztvett, küldte be közlés végett. Miután pedig meggyőződésünk szerint a cikk beküldője nálunknál legalább is jobban lehetett informálva az egykori *Sárosi Hírlap* alapításának történetéről, ennél fogva nem érezhettük feljogosítva magunkat arra, hogy ebbeli tájékozottságát felülbíraljuk.

* **Branyiszközi ünnepély.** A baldóci fürdővendégek aug. 20-ikán a branyiszközi honvédeleméknél ünnepet rendeztek, mely nagyszabásúvá nőtte ki magát, mert a szomszédos városok közönsége impozáns számban csatlakozott a Baldóczról elindult kocsinethez, melyet Szepesváraján óriási közönség zeneszóval fogadott. Mintegy ötven kocsin vonult föl a branyiszkiórom kanyargó utain a honvédelemékhöz, hol Veress Sándor ünnepi beszédet mondott. Violet Malvin és Szobonya József szavaltak, a közönség pedig hazafias dalokat énekelt, miközben Kempelen Bözsike megkoszorúta az emlékoszlopot. Elhatározták, hogy a branyiszközi hősközhöz méltó emlék fölállítása végett országos mozgalmat indítanak. Délután Baldócz-fürdőben hangverseny volt.

* **Drogueria.** Eperjesen, szeptember hó első napjaiban, a Grossmann-féle főutcai 17. sz. házban csinosan berendezett gyógyszerárúkereskedés nyílik meg. Egészen új üzletág honosul meg ezzel Eperjesen, a mi szintén azt igazolja, hogy városunk a fejlődés útján van. Néhány év óta ugyanis a vidéki nagyobb városokban majd mindenütt hasonló üzlet-berendezés adott engedélyt a minisztérium, s aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy Eperjesnek intelligens közönségénél is régi szükségét fog a drogueria megszüntetni. A díszesen berendezett üzletnek *Pálesch Árpád* gyógyszerész a tulajdonosa s vezetője. Az üzlet olyan körültekintéssel és szakértelemmel alapítatik, hogy a mindennapi életben is nélkülözhetetlen

korlátok mellett, melyek az előbb említett egyéni vallásszabadságra nézve fennállanak.

3. Biztosítani kell mindenkire nézve, a fennálló kötelezettségek teljesítésének természetes feltétele mellett, a vallásos társulattól való kilépést s a más vallásos társulatba való belépést, illetőleg átlépést és pedig a nélkül, hogy e cselekvényért az állami élet terén annak elkövetőjét hátrányokkal lehetne sújtani, avagy pedig hogy őt a más vallásfelekezetekhez leendő csatlakozásra kényszeríteni volna szabad.

4. Biztosítani kell a szülőknek azt a természetadta jogát, hogy kiskorú gyermekeik vallásos nevelése felől ők határozzanak.

5. Biztosítani kell mindenkit arról, hogy más vallásfelekezet istenitiszteleiben való részvételre szent tárgyaik tiszteltetésére és vallási céljaik előmozdítására végett, bármilyen szolgáltatások teljesítésére nem kötelek.

6. Biztosítani kell mindenkit arról, hogy a polgári és politikai jogokban való részesedés tekintetében az állam a vallásos meggyőződés különbsége szerint különbséget nem enged.

7. Biztosítani kell a polgári anyakönyvek behozatalát.

8. Biztosítani kell a felekezeti szempontoktól teljesen független, egységes, állami házassági jogot.

9. Biztosítani kell a temetések ügyének olyan rendezését, hogy az elhunytak követett vallásos meggyőződése, a temetkezésnél akadályul ne szolgálhasson.

10. Biztosítani kell azt, hogy egy vallásos meggyőződést követő se legyen kénytelen a más vallásúak ünnepeit megtartani, valamint, hogy az állami életben megtartandó ünnepnapok államilag legyenek meghatározva.

11. Biztosítani kell mindenkit arról, hogy a közhatalok elnyerésénél, vagy a közjelentőségű cselekvények eszközésénél előszabott esküt, ha ennek le-

szerke
lesznek
lapunk
figyelm
* E
Kolléji
1-jétől
16-ikán
13—15
engedé
a kik
hó vég
nak be
terjed
részesü
tézet
félévi
ebédén
a Kollé
díjakra
táptéte
rendelk
nak A
nagy k
Minden
akadémi
* E
han a
a kollé
akkor
4 órák
kereske
kat pos
Gamai
* F
sága fe
szállás
hajland
joghall
állások
szándék
és házs
adott le
* C
A keré
nak és
is enge
október
* A
postaig
„Vett
Magyar
államo
vannak
mentes
mentes
s ez ált
tétele
lomma
12.
kötelez
gyerm
sen m
ezzel
hol az
lákat
13.
ápolás
megy
14.
ban re
felekez
paranc
Saj
örömm
tem vi
ménye
azzal
ban n
nincsen
jegyezt
és kiv
megáll
telenül
kiváló
tam: n
len tér
Ezeket
államj
lati alk
ben ve

szereken kívül a legújabb specialitások is gyári áron lesznek kaphatók. Legközelebb részletes hirdetés fog lapunk közlése, a melyre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Értesítés.** A tiszai ág. h. ev. egyházker. eperjesi Kollégiumának jogakadémiáján a beiratások szept. hó 1-jétől 12-ikéig eszközlendők; az előadások pedig szept. 16-ikán veszik kezdetüket. Utólagos felvételnek szept. 13—15-ik napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szept. 1-jétől 15-ikéig terjed *Jegyzet*. A jogakadémiai hallgatók általában részeshelhetnek a Kollégium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított félévi díjak a következők: ebéd- és vacsoráért 62 kor. ebédért 38 kor.) Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, tápintézet-díj elengedésre s a jelentékeny alapítvánnyal rendelkező Jogász-segélyegylet támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjúsági-, valamint a kollégiumi nagy könyvtár a hallgatók rendelkezésére fog állni. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál a *jogakadémia igazgatósága*.

* **Értesítés.** A helybeli kereskedő-tanonc iskolában a beiratás szeptember 17-ikén délutáni 4 órakor a kollégiumi I. em. 3. sz. tanteremben történik; ugyanakkor tartatik a javító-vizsgálat és szept. 18-ikán d. u. 4 órakor kezdődik a tanítás. Ezúton is felkérem a t. cz. kereskedő főnököket, hogy iskolaköteles tanonczaikat pontosan beirassák és rendszeren iskolába járassák. *Gamauf György.* keresk. tanonc-iskolai igazgató

* **Felhívás és kérelem.** A *jogakadémia igazgatósága* felhívja és felkéri mindazokat, a kik *joghallgatókat szállásra*, avagy ezenkívül *teljes ellátásra* is elfogadni hajlandók, nemkülönben mindazokat, a kik ugyancsak *joghallgatókat irodai, avagy nevelői s korrepetitóriai állásokra* alkalmazni kívánnának, hogy erre vonatkozó szándékukat — lakásuk pontos megjelölésével (utca és házszám kitételével) — az igazgatóság címére feladott levelezőlapon közölni sziveskedjenek.

* **Czipőáltány a posta- és távirada-szolgáknak.** A keresk. ügyi miniszter a posta- és táviradaszolgáknak és altiszteknek a ruházaton kívül, czipő-áltányt is engedélyezett. Az áltány 20 koronát tesz és f. évi október hó 1-jétől lesz folyósítvá.

* **A külföldre szóló levelek portója.** A kassai postai igazgatóság az alábbi tájékoztató közlése kérte. „Vett értesítés szerint még mindig előfordul, hogy a Magyarországból külföldre s főleg az Amerikai Egyesült-államokba szóló levelek és levelező-lapok elégtelenül vannak bérmentesítve, minek folytán a hiányosan bérmentesített levélpostai küldemények a hiányzó bérmentesítési díj kétszeres összegével lesznek megterhelve s ez által a feladók nemcsak a címzettnek okoznak

akaratlanul kellemetlenségeket, hanem a hiányos bérmentesítés miatt a magyar kincstár is károsul. Ezen hibás bérmentesítés azon körülménynek tulajdonítható, hogy a közönség az 1900. január 1-jével életbelépett tarifális változásokat még most sem veszi figyelembe, s külföldre szóló leveleit és levelező-lapjait még most is 20, illetve 5 fillérrel bérmentesíti. A közönség tájékoztatására ez alkalomból ismételen közöljük, hogy a *külföldre szóló egyszerű levél díja 25 fillér, a levelező-lap díja pedig 10 fillér*, — az Ausztriával, Bosznia-Herczegovinával, Németországgal, Szerbiával és Montenegróval való forgalomban pedig a levél díja 10 fill., a levelezőlapé pedig 5 fillér. Az ajánlási díj úgy a belföldre, mint a külföldre szóló ajánlott-leveleknél 25 fill.

* **Hivatalos órák a posta- és táviradahivatalban.** A keresk. miniszter legutóbbi kelt rendeletével a vidéki posta- és táviradahivatalokban vasárnap és ünnepnapokon a hivatalos órákat, úgy a posta-, mint a táviradára nézve délelőtt 8—11 óráig, délután pedig csakis a táviradakezelésre, illetve táviratok felvételére 2—3 óráig állapította meg.

* **Az Eperjesi Ipartestület** által aug. hó 17-ikén rendezett nyári-mulatság alkalmából befolyt felülfizetések: Sitányi József és N. N. 5—5 kor.; Grieger József, Kassay István, Egerer Ferenc és Kovaliczky Gergely 4—4 kor.; Hampel Árpád, Schustek Nándor és Zaborovszky Béla 3—3 kor.; Miháidesz Lajos, Próner Károly, Székely Pálné, Lintner Károly, Gubcs Gyula, Grúz László, Jankovics N., dr. Baumöhl Zsigmond, Kovács Lajos (Bpest) és Csintalan Mihály 2—2 kor.; Marcinkó János, Tannenbaum N., Lútočka Dániel, Szilvássy Lajos, Stehr Mór, Renfer I., Kubik Sándor, Gregor Endre, Saláta András, Hadzima János, Gladics György, Gobonya Béla, Bodnár Győző, Csizsek Jenő, Füller János, Schwartz Ede mészáros, Kuhár István, Szécsényi Gyula, Levenda András, Gabona József, Lipták Ambrus, Lichvár Mátyás, Varga Bertalan, Klefner Gyula, Desseffy N., Zathureczky György, Liptay Lajos, N. N., Major Róbert és Gobonya Ferenc 1—1 kor. Összesen 85 kor. Fogadják a nemes adományozók a testület halás köszönetét.

* **Elítélték.** *Kristófk Jánost*, a gyalázatos hajlamú legényt, a ki egy hét éves leánykának a megrontására vetemedett, a bíróság nyolcz havi fogságra ítélte.

* **Szenvedélyes óratolvaj.** *Hrabcsák András* eperjesi züllött czipészegéd csak július végén szabadult ki a fogházból, hová zseborák eltulajdonítása miatt került s már ismét a rendőrségnél vesztegel, mert hogy megint csak órát lopott. Egyelőre tagadja.

* **Vesztett csikó.** A Denhoffer-féle majorban — melyet jelenleg Zimmermann Arnold bérel — egy három hónapos csikón, melyet hetekkel ezelőtt bizonyára vesztett eb mart meg, aug. 25-ikén kiűtött a veszettség s hat embert és több lovat megharapott. A szerencsétlenül járt napszámosokat, a kik a majorban a nyári cséplési munkákat végezték, aug. 26-ikán egy orvos kíséretében a budapesti Pasteur-féle gyógyintézetbe száll-

lították. A majorságban levő állatállományra négy havi zárlatot rendeltek el s állatorvosi felügyelet alá helyezték.

* **Ingyenes díszmü-ajándék.** A ki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezúttal sokkal közelebről, Budapestről, kél szárnya e hír. A *Pesti Napló*, Magyarországnak e legrégebb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékol adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötésű, remek illusztrációkkal díszített *«Zichy Mihály Album»*-ot E valóban értékes és nagy irodalmi beccsel bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a *Pesti Napló* új kvart kiadásában karácsonyi ajándékol megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is a kik egész éven át fél-, negyed- vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*-ra.

* **A Magyarországi Kárpátgyűlés Keleti Kárpátosztálya** aug. 17-ikén tartotta meg jubiláris huszonötödik közgyűlését Máramaroszigeten a vármegyeház dísztermében. A közgyűlésen *Minnich Aurél* dr., országgyűlési képviselő elnökölt, a ki a jubiláris közgyűlés alkalmából nagyhatású és általános tetszéssel fogadott beszédet mondott, melyben megköszönte Roszner Ervin báró főispánnak az egyesület iránt kifejtett támogatását és méltatta Szigemeth Károly ügyvivő alelnöknek egy negyedszázadon keresztül az egyesületben kifejtett sikeres tevékenységét. Máramarosvármegye és Máramarosziget város nevében Szabó Sándor alispán, a helyi bizottság részéről Lator Sándor országgyűlési képviselő, a központi egyesület megbízásából Fischer Miklós iglói főgimnáziumi igazgató mondott üdvözlő-beszédet, s lelkes hazafias hangjuk nagy tetszéssel találkozott. A közgyűlés üdvözlölte a távollevő elnököket, Mailáth József grótot. A közgyűlés után bankette gyűltek a Koronavendéglőbe, délután pedig kirándulás volt Rónaszékre, az Apaffy-akna megtekintésére.

* **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet — tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva — már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

* **A néger koponyája.** Tudvalevőleg már a cigány fejbübjá is úgy van berendezve, hogy egy-két botütésnek oda se néz; de a néger ezen is túlzott. Legalább egy szavahihető angol utazó arról ad hírt, hogy a legsötétebb Afrikában megtörtént vele, hogy revolvere véletlenül elsült s golyója a mellette haladó néger fejébe hatolt, még pedig elég veszedelmes helyen: a füle-tővé; a néger azonban oda se hederített neki, hanem, mintha mi sem történt volna, nyugodtan tovább ment ura oldalán. Mikor egy hét múlva az angol abba a helyzetbe jött, hogy famulusát orvossal megvizsgáltathatta, ez minden ceremónia nélkül kivágta a golyót, a mit a néger rhinocéros-csontú feje fillérnyi vékonyságra lapított.

tétele vallásos meggyőződésükkel ellenkeznek, fogadalommal pótolhassák

12. Biztosítani kell a szüléket arról, hogy a tanítótelettség jogcímé alatt, ne legyenek kénytelenek gyermekeiket más vallásfelekezetek iskoláiba s különösen más vallásfelekezetek vallás-oktatásaira jártni s ezzel kapcsolatban gondoskodni kell arról, hogy a hol az, ebből a szempontból, szükséges: községi iskolákat állítsanak fel.

13. Biztosítani kell azt, hogy a nyilvános szegény-ápolás és a betegápolás ügye független legyen a vallásos meggyőződéstől.

14. Biztosítani kell mindenkit arról, hogy oltalomban részesül az állam részéről akkor, ha netalán vallásfelekezete hátrányokkal sújtaná azért, mivel az állam parancsait teljesítette.

Sajnos! Kifogytam az időből! S így bármilyen örömmel és készséggel tenném is: ezúttal nem tehetem vizsgálódásaim tárgyává ezeket a hatalmas követelményeket, valamint különösen nem foglalkozhatom azzal a kérdéssel sem, hogy vajjon ezek édes hazánkban már mennyiben vannak, vagy még mennyiben nincsenek megvalósítva? Egyet azonban meg kell jegyezni! Azt t. i., hogy ezek a következmények és kívánalmak eszményileg vannak leszármaztatva és megállapítva. Tehát akkor, a mikor azokat a — kétség-telenül szinte szédítően merész — elveket, a nevezett kiváló tudós nyomdokain haladva, ilyenképen előadtam: nem voltam és nem is lehettem tekintettel egyetlen tényleg létező államra és annak viszonyaira sem. Ezeket az elveket a józan ész által sugallott általános államjognak a szabályai ismerik ilyképen el, de gyakorlati alkalmazhatóságuk mindenkor a szűkebb értelemben vett államtudomány, — a politika — elvei szerint

lesz elbírálandó. Természetes tehát, hogy minél nagyobb mértékben javasolja a gyakorlati államtudomány azt, hogy ezeket az elveket teljesen meg ne valósítsuk: annál nagyobb mértékben szolgál ez biztonságául annak, hogy a gyakorlati viszonyok az eszményi állapottól eltérnek!

És most hadd vegyek önöktől búcsút mélyen tisztelt hallgatóim és kedves ifjú barátaim, azzal a reménnyel, hogy — a tiszta szabadelvűség által sugallott — ez eszmék vázlatos érintésével, teljesen felesleges munkát nem végeztem! Hadd vegyek búcsút, azzal a meggyőződéssel, hogy önök valamennyien szívesen és örömmel látják azt, hogy amaz idő óta, a melyben protestáns vallásunk ez ősi szilárd védőbástyája: odaadó hűséggel szeretett főiskolánk között és a szomszédságunkban álló Istennek-háza között, az egykori kö-folyosó lerombolásra került, közöztük az összeköttetés azóta sem szakadt meg, hanem egy még bensőbb lelki kapcsolatok és összeköttetésnek adott helyet: a vallászabadság- és a tudományzabadság szeretete szent kapcsának, ebben a hasonlóan forrón szeretett szent, szabad hazában!

Hadd vegyek önöktől búcsút azzal a meggyőződéssel, hogy szívesen veszik mindenkor, ha tanárok és tanítványok egyaránt megfogadjuk, hogy ezt a benső kapcsolatot, — mint a miképen ezt e vallásos esték rendezése által is akartuk, — hovátovább ápolni fogjuk, s örömmel és megnyugvással veszik azt, ha a tanításnak és a tanulásnak felmagasztosító s önmagát megjutalmazó feladatával foglalkozva: a porlepte könyvek el-sárgult lapjainak nehezen olvasható soraiból is mindenkor az a kiolthatatlan fényugár világol lelkünkbe, mely nem csupán a «szegénynek», hanem a gazdagnak is igazán «drága kincs», sőt semmivel se pótolható leg-

drágább kincsünk valamennyiünknek, mert az igazán: «túrni és remélni megtanít!»

Engedjék kérnem, hogy legyen végső tanúsága a hallottaknak az, a mit a «haza bölcsé» mondott! «A vallás tekintetében két súlyos csapás sújthatja a polgári társaságot: az egyik a *fanatizmus*, a másik a *vallástalanság!* Igen, kedves hallgatóim!

Mikor a hit horgonyát használva s a szeretet delectájának irányát követve: törekeny sajkánkkal az élet tengerén hajózunk, — tudjuk elkerülni biztos és bátor szívvel, valamint erős, tiszta lélekkel, azt a rettenetes Scyllát és Charybdist, ezt a veszedelmes szirtet s ezt a pusztító örvényt: a *fanatizmust* és a *vallástalanságot!* És pedig tudjuk ezt tenni a nélkül, hogy egyiknek elkerülése a másikon való hajótörésnek veszedelmébe sodorna bennünket! Oh mert menthetetlen hajótörésre vezet mind a kettő! Hiszen: A «fanatizmus borzasztóan hibás felfogása a vallás szelid lelkének és tanításának, mert, hogy a hitet terjeszse: a szeretetet gyilkolja meg!» (Deák). A vallástalanság pedig, — higy-jétek meg kedves hallgatóim, — egyértelmű a templom-rablással, hiszen szívünket, lelkünket legdrágább ékes-ségeitől, igazi szentségétől fosztjuk meg általa s csak magunkat teszszük vele szegényekké, nyomorultakká, boldogtalanokká!

Világoljon felénk szüntelenül a nagy igazság, melyet az «Olajág» áhítatos lelkű költője olyan szépen fejez ki:

Ha úgy tetszik, hogy minden elveszett,
S már a reménnyel is ha felhagyánk:
Van még, ki hozzánk nyájasan beszél:
A vallás, a mi édes jó anyánk!
Híván: ki fáradt s megterhelve van,
Kinek az élet új, új harcot ad:
Igré és nyújt vigaszt, könnyebbülést...
... Ennek keblére rejsd büs arcodat!

* **A megdagadt kapitány.** Londonból írják az alábbi Harcourt-adomát. Sir William Harcourt egyike a legregibb, de nem éppen a legsoványabb angol honatyának, mert testi terjedelme messze túlhaladja a jöltáplátság fogalmát. Sir William egy ízben vendége volt egy hadihajónak. Egyszerre vihar tört ki s a kapitány, egy alacsony, sovány kis ember, rábeszélte vendégét, hogy fogadja el éjszakára az ő kabinját, mely a hajó közepén van s a melyben legkevésbé érezhető a hajó himbálódzása. A kapitány szolgáját azonban nem értesítették a változsról s ez kora reggel, szokása szerint, bevitte egy tálcán a kapitány kabinjába a kávé. Kétszer is megkopogtatta az ajtót, a nélkül, hogy választ nyert volna. Fölrántotta hát az ajtót és bekiáltott: «Nem parancsol ma kávé, Sir?» Sir William szuszogot egyet és a másik oldalára fordult. A szolgál, meglátván a hatalmas alakot, rémületben kiejtette kezéből a csészt és a tányért, a mely darabokra tört. A holtrajedt martóz azután lélekszakadva rohant a hajóorvos kabinjába és halotthalványan dadogta: «Az Isten szerelmére, jöjjön a kapitány kabinjába; megnémut és tízszer akkorára dagadt a teste, mint volt!»

ÚJ VASÚTI MENETREND

— 1902. MÁJUS 1-JÉTŐL. —

Eperjesről indulnak a vonatok:

Budapest felé:		
Eperjes 4 56*	Eperjes 5 04 regg.	Bpestre érk. 1 45 d. u.
város 10 43	állomás 11 07 d. e.	" " 8 50 este.
megálló 2 15	" " 2 32 d. u.	" " 9 55 "
" " 9 33	" " 7 20 este.	" " 6 35 regg.
" " 9 56	" " 9 56 "	" " 8 15 "

* Eperjes város megállóhelyén a regg. 5 04 p. kor induló vonatból csak a hétfőn és pénteken van regg. 4 56 p. kor csatlakozás.

Bártfa felé:		
" " 7 15 regg.	Bártfára érk. 9 21 délelőtt.	" " 7 48 este.
" " 5 40 d. u.	" " 5 40 d. u.	" " 7 05 este.

Orló felé:		
Eperjes 6 40	Eperjes 6 46 regg.	Orlóra érk. 8 30 d. e.
város 1 50	város 1 55 d. u.	" " 8 25 d. u.
állom. 5 15	megálló 5 21 d. u.	" " 7 05 este.

Szepesség felé: 5 04 regg. 11 07 délelőtt. 2 32, 3 50 délután és 7 20 este.

Eperjesre érkeznek a vonatok:

Budapest felől:		
3 28 regg.	9 25 délelőtt.	1 45 d. u. 5 04 d. u. 9 55 este.
Bártfa felől: 1 36 d. u., 9 26 este és hétfőn 6 25 regg.		
Orló felől: 10 48 délelőtt, 2 20 délután, 9 26 este, és csak hétfőn s pénteken 5 00 regg.		
Szepesség felől: 9 25 d. e., 12 20 d. u., 5 04 d. u., 9 55 este és 11 35 este.		

Felölös szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILT-TÉR.

Turisták figyelmébe!

Tátrálátogatók figyelmébe!
Budapestre utazók figyelmébe!
Rendkívül kedvezményes menettérti vasúti jegyek lakás- és teljes ellátással bármely napon 5 napi érvénnyel Poprádra, Csorbára, Tátralomniczra.
Körúti jegyek Budapesten át 45 napos érvénnyel.
Bővebbet **Quirsfeld Jánosnál** Eperjesen, Fő-utca 58.

Őszi-vetésre ajánlunk

bőtermő, télálló, erős szalmájú schlanstädti, erfurti óriás- és kwacizi Hanna-rozsot trieurirozott állapotban, métermázsánként 15 koronával Orló vasúti állomásra szállítva.
Nagyobb vételnél megfelelő árkedvezmény.

Alapi Salamon Géza birtokkezelősege
Palocsa, Sáros megye, posta helyben.

Vierhektolitrigere Brennerei sucht Brenner.

Nur solche Reflektanten können berücksichtigt werden, welche bestimmte Ausbeute garantieren. Gehalt nach Übereinkunft. — Offerte an **J. Schmidt, Szepes-Jamnik.**

HÁZ ELADÓ.

Magyar-utca 47. sz. ház szabadkézből eladó.

Tudakozódhatni: **Pankuch Frigyesnél** ugyanott.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka: Zichy Mihály Album.

A *Pesti Napló*, a mely eddigelé Madách «Ember tragoeidiájá»-t, «Arany balladái»-t Zichy Mihály képeivel, Katona József «Bánk bán»-ját, Kisfaludy Sándor «Himfy szerelmei»-t remek albumba foglalva, és legutoljára a «Költők Albumá»-t adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddigénel is nagyobb szabású, díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacon is ritkaság-számba menő díszművet, **Zichy Mihály Albumot** szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul.
Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a *Költők Albumánál* nagyobb és díszesebb alakban, Zichy Mihály világhírű művészi termelésének legjavát, *legszebb festményeit és rajzait* foglalja magában ez a díszmű *negyven műtapon*, a melyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétikusaink és műbíráink írnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, olyan, a milyen eddigélig jelent meg magyar díszműben.
A negyven pompás műlapot, a kiséró szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát, valamint Zichy rajza után készült *gazdag bekötési tábla* foglalja gyönyörű díszes kötetbe.
= A *Pesti Napló* e nagyszabású díszművét az Athenaeum állítja ki. A «Zichy Mihály Album»-ot, a melynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona, a *Pesti Napló* új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, a kik egész éven át fél-, negyedév- vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*ra.

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Korszerűen s dúsán felszerelt

Arjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intévelek, czímkék, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. ooo

Pénzintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (szines vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és gyors kiállítás.
Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készitendő nyomtatványokról — postafordultával.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:
Zahler Mórnál Eperjesen.

Előfizetési felhívás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy kiadásomban még ez év folyamán fog megjelenni a

SÁROSVÁRMEGYEI
KALAUZ

és ennek kiegészítő-részeként **EPERJES, KISSZEBEN** és **BÁRTFA** szab. kir. városok **— czimtára. —**

A *Sárosvármegyei Kalauz* tartalmazni fogja a vármegyére vonatkozó közigazgatási adatokat, továbbá az Eperjes, Bártfa és Kisszében sz. kir. városokban elhelyezett hivatalok és azok tisztviselőinek, valamint e városok orvosainak, ügyvédeknek, kereskedőinek és iparosainak név- s lakjegyzékét, foglalkozások szerint csoportosítva.

A vármegyei községekre vonatkozólag pedig közölni fogja e *Kalauz a község magyar és tót elnevezését, postai, távirtdai, szolgabírói, járásbírói, anyakönyvvezetői, telekkönyvi, adóügyi, csendőrségi és pénzügyi hovatartozóságát; a községek lelkészeit, iskoláit, tanítóit, körjegyzőit, bírúit; a községi lakosok és házak számát; továbbá a községek nagyobb földbirtokosait, bérlőit, kereskedőit és kocsmárosait, valamint az egyes községek nevezetesebb műemlékeit.*

A *Kalauz* függelékét **hirdetések** fogják képezni.

A *Sárosvármegyei Kalauz* előfizetési ára **2 korona**.

A *Kalauz*ba felveendő hirdetések árai a következők: **Egész oldal 16 kor.**
Féloldal 10 kor. **Negyedoldal 5 kor.**

A *Sárosvármegyei Kalauz* a vármegye minden lakosa számára fölülte hasznos, sőt nélkülözhetetlen kézikönyv leendő; hogy azonban lehetővé tétessék nekem, ezen nem csekély áldozatokkal és nagy munkával járó *Kalauz* nyomtatandó példányainak számát legalább megközelítőleg meghatározni, nagyon kérem a n.-érd. közönséget, az ezen *Kalauzra* való előfizetését már most *levelezőlap útján* nálam bejelenteni.

A Sárosvármegyei Kalauz kiadóhivatala:
KÖSCH ÁRPÁD
könyvnyomtató-intézete Eperjesen

Tüchtiger Vertreter

wird für Eperjes und Umgebung gegen Provision gesucht.

Besitzer von offenen Geschäften aus der Kurz-, Manufactur- oder Modebranche bevorzugt.

Deutsche Offerte sind an die Kunstfärberei und chemische Waschanstalt von

Sigmund Fluss in Brünn
zu richten

GLÜCK D.

ékszerész

EPERJESEN, Fő-utca 67. sz.

Ajánlja

dús választékú

ékszer-, arany- és
ezüstneműek raktárát

a nagyérdemű vevőközönség szives figyelmébe.

Senki

se mulasztja el egyik legrégibb budapesti bankházunk részére törvényesen megengedett állam- és hitelsorsjegyeknek eladására való ügynökség végett jelentkezni. Legmagasabb jutalék, előleg, esetleg fix-fizetés Ajánlatok „M. V. 8912” alatt

HAASENSTEIN ÉS VOGLER
hirdetési irodájához
Budapest — intézendők.

Képviselők

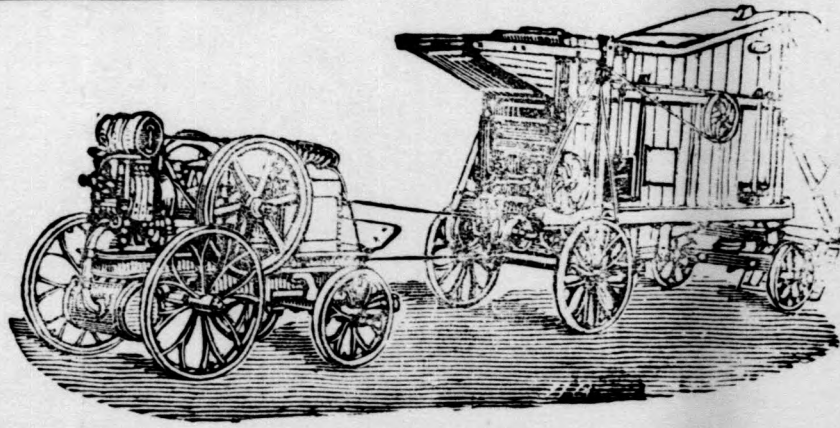
kik gázberendezések szerelésében jártasak
kerestetnek
ACETYLÉN-
világítási vállalatához.

Ajánlatok — referenciák megjelölésével —
Klinger Rich. gumpoldskircheneri gép- és fémárú-gyár magyarországi telepe, Budapest VII., Hernád-utca 43. sz. «Acetylén-udvar» címzendők.

„MAYER“ GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részv.-társ.

Szombathely. Raktár: Budapesten, V., Lipót-körút 15.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési gépeket Kitűnő szerkezetű benzin- motorokat 2—30 lóerőig, stabil alakban különféle ipari czélokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. Teljes műmalomberendezési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és gépeket. Elvállalunk minden a gépszakmába vágó alkalmi szükségletek szerkesztését és kivitelét.

Modern berendezésű vas- és fémöntődeink mindennemű vas- és fémöntést nyers és megmunkált állapotban szállít

3071—1902. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Eperjesi Takarékpénztár végrehajtónak Kropuch Pálné szül. **Kovaly Erzsébet** végrehajtást szenvedő elleni 1815 kor. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és az eperjesi kir. járásbírói területén levő Jernye községben fekvő, a jernyei 68. sz. tjkvben A. L. 2—4., 6—18. sorsz. alatt foglalt B. 5. és 7. sorsz. alatt Kropuch Pálné szül. Kovaly Erzsébet nevében álló 3/4-ad részletekre, 1022 korona kikültási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1902. évi szeptember 29-ik napján délelőtt 10 órakor** Jernye községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikültási áron alul eladatninem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 102 kor. 20 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1902. évi augusztus hó 16-ikán.

Urbán Gyula,
kir. írószaki bíró

Egy jó házból való II-od éves jogász keres szept. 10-ikétől lakást és ellátást; ha azonban ez nem lehetséges, akkor csak lakást egy jó háznál a Kollégium közelében. Ajánlatok e lap kiadóhivatalában tehetők.

Bérlet.

Egy, a Kálvária mögött fekvő **majorság („Malkókút”)**

kényelmes úri- és cselédlakással, jókarban levő gazdasági épületekkel felszerelve, jövő évi április 1-jétől **bérbeadandó.**

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: **Hennel Zsigmond, Fő-utca 12. szám alatt.**

Háziasszonyoknak

az **ugorka-idényre**

ajánlatok
saját gyártmányú, természetes

eczet-szeszt

különféle minőségben.

Tisztelettel:

Feldmann Adolf

eczetszesz-gyáros

Eperjesen, Laktanya- és Fő-utca sarkán.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZATFESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120
saját házában.
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan-tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzathfestékek, melyek mészből főzhetők, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásért.

Mintakártya, úgyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve!

Szőlő-eladás.

A neves visontai hegyen, melynek szőlői kítőnők, nagy szőlőbirtokos vagyok.

Ezen szőlőkben termelt, kiválóan édes és kellemes ízű ezévi **csemegeaszőlő** termését ajánlom a következő áron:

1. Mézes fehér szőlő	kilója	36 fillér
2. Fehér és piros chasselas		44
3. Kiváló téli csemegefajok		46
4. Muskolatok		48

A szőlők 5—10 kilós kosarakban küldetnek.

Kereskedő uraknak 100 kilón felüli egyszerre tett megrendelésnél 8%-töli leszámítatik. Ha többszöri megrendelés a 100 kilót meghaladja, utólag 4%-tölit tértek meg.

A megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett expedíáltnak. Kosarak a felszámított árban 8 napon belül visszavetnek.

Nagyobb megrendeléseknél még kedvezményesebb árengedélyt állapítok meg. A megrendelésnél a címet, lakást, vasúti állomást és utolsó-postát olvashatóan kiírni kérem.

Gyöngyös, 1902. évi augusztus hó.

Tisztelettel

Csomor Kálmán
szőlő-nagybirtokos.

Egy körülbelül 1000 darabból álló, szépen elrendezett

pénz- és

éremgyűjtemény

360 koronáért eladó.

Bővebbet főtiszt. Ebner Gusztáv úrnál, Pozsony, Bél Mátyás-u. 24.

Újabb haladás!

Vaslovag

Kérje mindenütt csakis az új Eisenstädter-féle

Bejegyzett védőjegy.

EGLASINE

padlófénymázt.

Gyári jegy: „vaslovag“ törvényesen védve.

Gyorsan szárad! Kiadós!

Mosható! Tükörfényű!

Tartós! Szagtalan!

EGLASINE padlófénymáz utólag nem ragad, így tehát sem por, sem piszok a padlóba nem hatolhat be.

Az EGLASINE a használatban a legolcsóbb beeresztő-szer. Takarékos használat mellett = 1 kgr. elegendő 12 m²-méter területre.

Kapható mindenütt!

Kiadó lakások.

A Fő-utca 113. sz. ház

1. emeleti lakása október hó 1-jétől és a

Szebeni-út 12. számú földszintes ház

3 szoba és mellékhelyiségekből álló kényelmes nagy lakása, kerttel együtt, **azonnal kiadó.**

(Utóbbi lakás esetleg két részre osztva, bútorozva is kiadhatnák.)

Bővebb felvilágosítást nyújt

Oszwald Károly,

mint a Jacobs-Muratorisz Berta-féle hagyaték gondnoka.

Diószegi óriás búza.

A diószegi ezukorgyártól beszerzett eredeti vetőmag első évi utántermése a folyó évben 1200 □-öles holdanként 9½ métermázsás termést adott. Rozsdának, üszögnek kitűnően ellentáll. Vetőmagnak nagyon ajánlható. Ara 100 kilogrammonként **16** korona.

Kapható Goldberger Lajosnál Vörösalmán.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázólu puha-padlók számára.

Szagtalan „Gloria“-viasz, új beeresztésre olcsó és czélszerű.

Keil-féle viasz-pasztta, parqueteknek.

Keil-féle fehér Glasur, mosdóasztaloknak, 45 krajczár

Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 krajczár.

Keil-féle szalmakalap-lakka minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégénél Eperjesen.

a valódi, utolérhetetlen hatású rovarirtó; azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

Kapható Eperjesen:

Atlasz D.,
Barts E. gyógyszer,
Bein Simon,
Böhm Simon Utóda,
Bohrandt J. V.,

Dahlström Károly,
Diamant R.,
Feldmann Adolf,
Fried Simon,
Gallotsik J. V.,

Glücksman Mór,
Holénia Béla,
Holländer Samu,
Klein Ferencz,
Kónya Miklós,

Lefkovits Emil,
Lindner J. Mór,
Mikolik István,
Molitorisz gyógyszer,
Neumann B. Özv.,

Oszwald D. Utóda,
Schönfeld Izidor,
Singer S. Fiai,
Sváby Ferencz,
Wenzel István.

— Ezenkívül a vidéken mindenütt, hol a Zacherlin-faragasz ki van téve. —